

Vår dato:
17.6.2026

Vår referanse:
2026/57

Referat fra SRY 3–2026

Dato: 9. juni 2026
Sted: Molde
Møteramme: 10.00 – 13.30
Godkjent: juni 2026

Til stede:

Trude Tinnlund (LO)
Susanne Skjørberg (LO, vara)
Are Solli (LO)
Anne Louise Aartun Bye (NHO)
Thomas Norland (NHO, vara)
Eiliv Fougner Janssen (KS)
Erik Brekken (KS)
Kristin St Hilaire (KS)
Ingrid Paaske Gulbrandsen (Spekter)
Ingeborg Lovise Tyse (Utdanningsforbundet)
Helene Ytteborg (Virke)
Jens Rydland (KD)
Tone Horne Sollien (KD, vara)
Viil Gombos (KD, vara)

Forfall:

Joachim Espe (LO)
Marianne Brattsveen (LO)
Tord Hauge (NHO)
Mirjam Sorge Folkvord (YS)
Oumou Diallo (Elevorganisasjonen)
Else Kathrine Nesmoen (HKdir, observatør)
Randi Marie Lokøy Holtungen (NFD, observatør)
Anita Schjølset (FD, observatør)
Tone Beate Engebretsen (DFD, observatør)

Observatører:

Andreas Snildal (HKdir, vara)

Udir:

Konrad Lillevevang (Leder Nasjonalt senter for yrkesfag)
Ole Christian Norum (Avdelingsleder fagopplæring og rettferdsvederlag)
Bente Tronrud (Sekretariat for SRY og faglige råd)
Celine Berglie (Sekretariat for SRY og faglige råd)

Vedtakssaker (V)
SRY sak V1-3-26

Godkjenning av innkalling og dagsorden

SRY oppfordrer Utdanningsdirektoratet og Nasjonalt senter for yrkesfag til å samordne seg når det gjelder møteinnkallinger med partene, slik at man unngår møtekollisjoner.

Vedtak:

Innkalling og dagsorden godkjent.

SRY sak V2-3-26

SRYs handlingsplan 2026 – 2027

SRY har våren 2026 hatt sak samt workshops om handlingsplan for rådets arbeid i inneværende oppnevningsperiode. I tillegg har SRY satt ned en arbeidsgruppe med oppgave å utarbeide et forslag til handlingsplan. Basert på innspillene som har kommet i workshopene med SRY, presenterte arbeidsgruppa forslag til handlingsplan for perioden 2026-2027.

Handlingsplanen inneholder primært tre prioriterte temaer som SRY skal jobbe med:

1. Dimensjonering
2. Relevans og kvalitet
3. Kvalifisering og sysselsetting

Se utfyllende beskrivelse av temaene og handlingsplanen i sin helhet i eget dokument.

SRY synes det har vært en god prosess med arbeidet med handlingsplanen, og mener resultatet i stor grad gjenspeiler innspill og diskusjoner fra workshopene. Det ble i møtet 9. juni satt av god tid til innspill til forslaget, som omhandlet ord, uttrykk og behov for spissformuleringer, men òg diskusjoner av mer prinsipiell og omfattende karakter. Til sistnevnte ble følgende problemstillinger løftet:

- En overordnet problemstilling og et sentralt dilemma, og et stadig tilbakevendende tema for SRY, er: Hva skal SRY hensynta og jobbe for; at flest mulig blir inkludert og gjennomfører, eller at opplæringen har høy faglig kvalitet og ivaretar arbeidslivets behov?
- Under tema 1 «Dimensjonering» bør SRY diskutere samt komme med anbefaling om hva som skal til for at fylkeskommunene skal kunne planlegge mer langsiktig i sitt dimensjoneringsarbeid.
- Under tema 2 «Relevans og kvalitet» bør det innarbeides et punkt om arbeidet med fag- og svenneprøven, samt tydeliggjøre viktigheten og fokus på «fremragende fagarbeidere» (excellence)
- Under tema 3 «Kvalifisering og sysselsetting» er det et godt grep at overskriften er endret fra det opprinnelige forslaget «Inkludering». Likevel er det ulike oppfatninger i SRY av hvor viktig og sentralt dette temaet er, og hvor særegent noen av problemstillingene er for fag- og yrkesopplæringen.
- Y-nemnda er en sentral aktør og bør inkluderes flere steder i handlingsplanen.

Handlingsplanen oppfattes som en viktig og god plan for SRYs videre arbeid, men den er samtidig ambisiøs og omfattende. Det ble derfor vurdert at handlingsplanen skal gjelde for hele oppnevningsperioden (2025 – 2029) og ikke kun frem til 2027. Det ble også pekt på viktigheten av å jobbe kunnskapsbasert, og at det foreligger mye relevant forskning innenfor de ulike temaene.

Sekretariatet sender over innspill som ble gitt i møtet til SRYs arbeidsgruppe for handlingsplan, som justerer handlingsplanen før den sendes ut som endelig versjon per mail til SRY.

Vedtak:

SRYs arbeidsgruppe for handlingsplan justerer handlingsplanen i tråd med innspill gitt i møtet. Sekretariatet sender ut endelig versjon av handlingsplanen per mail til SRY.

SRY sak V3-3-26

Mandat og handlingsplan 2026-2029 for SRYs internasjonale gruppe

Are Solli (representant i SRYs internasjonale gruppe) la frem forslag til mandat og handlingsplan for SRYs internasjonale gruppe for perioden 2026 – 2029. Forslaget lå vedlagt dagsorden og sakspapirer.

SRYs internasjonale gruppe har formøter i forkant av blant annet ACVT-møter. På oppfordring av SRY i sist møte, åpnes det for at SRYs medlemmer kan delta på formøtene. SRYs internasjonale gruppe foreslår at sekretariatet sender en e-post til SRYs medlemmer med møtedokumentene, der interessenter for formøtene melder seg (neste er 23.06.26). Det er også mulig å sende inn ev. innspill skriftlig på epost. Gruppen forutsetter at de som deltar har lest bakgrunnsdokumentene for å kunne bidra inn i diskusjonen.

Det ble reist spørsmål ved om Nasjonalt senter for yrkesfag jobber med det internasjonale, og eventuelt hvordan disse prosessene koordineres. Foreløpig har ikke Nasjonalt senter for yrkesfag kommet i gang med dette arbeidet.

Vedtak:

Mandat og handlingsplan for SRYs internasjonale gruppe for perioden 2026 – 2029 vedtas.

SRY sak V4-3-26

Tolkning av regelverk om godkjenning av samarbeidsorgan – oppfølging sak fra SRY-møte 2-26

I tidligere SRY-møter (SRY-møte 5-2025 og 2-2026) har rådet behandlet sak om tolkning av regelverk om godkjenning av samarbeidsorgan. Bakgrunnen for saken er behov for avklaring om hvordan ny opplæringslov og forskrift skal forstås når det gjelder godkjenning av

samarbeidsorgan. SRY har reist spørsmål ved om tolkningen bør endres slik at samarbeidsorgan må godkjennes i hver fylkeskommune. Utdanningsmyndighetene vurderer at det innenfor regelverkets rammer også er mulig å tolke det slik.

I diskusjonen i SRY-møte 9. april ble det pekt på at det er behov for å vite mer om konsekvenser for fylkeskommuner og samarbeidsorgan ved en endring av tolkning av regelverket, og SRY vedtok at KS undersøkte med fylkeskommunene for å få en bredere vurdering av status og eventuelle konsekvenser for ulike aktører ved en endring av dagens tolkning av regelverket. SRY mottok notat med vurderinger fra fylkeskommunene ved nettverk for fagopplæringsansvarlige om mulige konsekvenser ved endring i tolkningen (lagt ved sakspapirene til SRY-møtet). Kort oppsummert er vurderingen at ny opplæringslov og forskrift er relativt nylig innført, og at det derfor er behov for å høste erfaringer over lengre tid før eventuelle endringer i tolkning vurderes. I tillegg ytres det ønske om at det innhentes vurderinger fra yrkesopplæringsnemndene hvis saken skal opplyses tilstrekkelig og behandles forsvarlig.

SRYs medlemmer opplever at saken har blitt fanget opp og vekket interesse hos flere aktører. Dette vitner som sakens og problemstillingens aktualitet. Samtidig er SRY splittet i sin vurdering av om det er nødvendig og behov for en tolkningsendring. Til tross for ønske om at SRY lander en endelig anbefaling i saken, gitt at den nå har vært på agendaen i to tidligere møter, vurderes det som hensiktsmessig å innhente vurderinger og erfaringer fra yrkesopplæringsnemndene.

Vedtak:

SRY sender brev til yrkesopplæringsnemndene for å få deres erfaring og vurdering i saken. Saken settes opp igjen i SRY-møte 5, 13. november, for endelig behandling.

Diskusjons- og orienteringssaker

SRY sak D1-3-26

Innspill til Utdanning.no

HK-dir presenterte tre digitale verktøy på Utdanning.no: Fagskolevelgeren, Videregående for voksne og Finn lærebedrift. Formålet med saken var å gi SRY en orientering om verktøyene, demonstrere nye funksjoner, innhente tilbakemeldinger og drøfte videre muligheter for utvikling og bruk. HK-dir orienterte også om at de etter tidligere innspill gitt av SRY nå jobber med en egen side for lærebedrifter.

SRY ga HK-dir innspill og konkrete forslag til forbedringer i møtet. I tillegg ble det fremmet ønske om at informasjon på HK-dir og fylkeskommunenes nettsider samordnes.

Vedtak:

Ytterligere innspill kan sendes til sekretariatet på e-post, som videreformidler til HK-dir.

SRY sak D2-3-26

Utviklingsprosjekt i regi av Trøndelag fylkeskommune: Å bli til noen, ikke bare noe

Gjennom samfunnskontrakten for nye læreplaner gjennomfører Trøndelag fylkeskommune, under ledelse av Anette Eek, utviklingsarbeidet «Å bli til noen, ikke bare noe». Utviklingsprosjektet bygger på Grete Haaland (Oslo Met) sin forskning på området, som peker på at opplæringen særlig på vg1 i liten grad er tilpasset elevenes yrkesinteresser, og at manglende elevmedvirkning og tilpasning bidrar til lavere motivasjon og lærelyst. Prosjektet understreket viktigheten av å ta ungdommer på alvor tidlig. Målet er a) å skape en mer relevant opplæring, både for elever og arbeidslivet, b) skape mer motivasjon, lærelyst og begynnende yrkesstolthet hos elevene, og c) skape en mer inkluderende fag- og yrkesopplæring og redusere frafall.

I forlengelse av dette ble YFF nevnt og hvor ulikt det gjennomføres, noe som prosjektet bør se nærmere på. Mange elever må vente lenge før de får undervisning i det faget de er interessert i på vg1, og det gjør mye med motivasjonen. Det er også kritisk at lærerne ofte ikke har kapasitet til å følge opp.

De første resultatene fra prosjektet kommer skoleåret 2026/27. Nasjonalt senter for yrkesfag vurderer «å bli til noen, ikke bare noe» som ett av flere prosjekter som kan være aktuelle for videre skalering inn i andre regioner med støtte fra NSY.

Vedtak

Innspill til prosjektet ble gitt i møtet

SRY sak 01-3-26

SRY arbeidsgruppe YFF – status om arbeidet

SRYs arbeidsgruppe YFF presenterte status i arbeidet med sin utredning av utfordringer og mulige tiltak i YFF. I henhold til arbeidsgruppas mandat skal gruppa levere en rapport til SRY sommeren 2026. Grunnet arbeidets omfang ber gruppa om utsatt frist til tidlig høst 2026.

Vedtak:

SRY tar saken til orientering, og godkjenner arbeidsgruppas forespørsel om utsatt frist for levering av rapport til SRY til tidlig høst 2026.

SRY sak 02-3-26**HK-dirs godkjenningsordninger for utenlandsk utdanning**

HK-dir presenterte godkjenningsordninger for utenlandsk utdanning i møtet, med utgangspunkt i godkjenningsordningene generelt og godkjenning av fag- og yrkesopplæring spesielt.

Godkjenningsordningene er ment som hjelpemiddel til arbeidsgivere for å forstå hva utenlandsk utdanning og kvalifikasjoner tilsvarer i Norge.

SRY understreker viktigheten av kvalitetssikring i arbeidet med godkjenninger, særlig mtp forfalskning av dokumenter. I tillegg er det interessant at HK-dir skal gå igjennom og vurdere såkalte presedensvedtak på nytt, og at søknader om godkjenning er satt på vent inntil det foreligger en avklaring.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

SRY sak 03-3-26**Kunnskapsdepartementet orienterer**

Kunnskapsdepartementet orienterte kort om varslet oppdrag i tildelingsbrevet til Udir for 2026, der det står at «Udir må påregne å få i oppdrag å vurdere mulige endringer i det yrkesfaglige tilbudet i videregående opplæring i samsvar med behovene i arbeidslivet. Vurderingene skal være basert på innhentet kunnskap om det yrkesfaglige utdanningstilbudet i samråd med Nasjonalt senter for yrkesfag.» Det jobbes med et utkast til oppdraget nå.

SRY viser til at det nylig har vært en innholdsreform i fag- og yrkesopplæringen (fagfornyelsen), og at en ny gjennomgang bør ta opp i seg andre forhold ved opplæringen som for eksempel dimensjoneringsproblematikken. I forlengelse av dette ble det pekt på at dimensjoneringsproblematikken er kompleks og mangefasettert, noe som må hensyntas hvis man skal se på tilbudsstrukturen. SRY forventer å bli tett involvert i arbeidet med oppdraget.

Vedtak:

Saken tas til orientering